

FDP BÖRGERLISTE EMDEN

PROGRAMM TO DE KOMMUNALWAHL 2016

UP PLATTDÜÜTSK

DAT MUTT ANNERS WORDEN!

Uns Heimatstadt Emden büddt för elk un een wat. Wi wohnen in ´n Stadt, wor sük good leven lett. Man d'r worden bit nuto dör ´n fastfahrende, eensiedige Politik neet all Mögelkheiden so wahrnomen, as dat kunn. Vöölmehr hett de Fraktion, de de Mehrheit in de Emder Raad hett, dorför sörgt, dat de Raadsarbeid neet dat brengt, wat se brengen kunn. De Emder Börgers finnen heel faak keen Gehöör un wennen sük van de Raadspolitik of.

**Wie Freei Demokraten wölen,
dat dat anners word!**

**Freie
Demokraten**

Emder **FDP**

Dat mutt anners worden:

Wi wölen ´n bürgerfrünnelke Politik un ´n bürger nah Verwaltung!

Mit uns liberale Politik wölen wi de Börgers sülvst stark maken. De Verwaltung mutt sük as Deenstbrenger verstahn un dürt nüms dör unnödige Verwachtens belasten. Daarum mutten de Verfahrensoflopens so daarstellt worden, dat de ok för elk un een to begriepen sünd. De Verwaltung mutt för Anrengens of Beswaren alltied dor wesen – neet blot over dat Internet, man ok in Spreekstünnen.

Wi Freei Demokraten menen, dat de Sülvstverwalten blot dör ´n solide Finanzpolitik to sekern is. Dat kann neet angahn, dat Politik up Pump un up Kösten van de nafolgende Generationen umsett word. Dorum sünd wi Freei Demokraten ok för ´n Schuldenufbaun un setten uns ok wiederhen in de Huushollenberaden daarför in, dat Minnerinnahmen neet dör hogere Stüren, Ofgaven of Gebühren utgleken worden.

De FDP Bürgerliste is dortegen, dat Stratenutbaugelder van de Grundstücksbesitters nomen worden.

De Hunnenstüür mutt overprüüft worden. Deren, de all lang Tied in dat Emden Derenhuus sünd, sullen ´n Tied lang van de Stüür befreit worden.

De Huushollenplan mutt, vör dat de dör de Raad besloten word, de Börgers bekannt maakt worden.

De Börgers mutten mehr bedeligt worden. Bit nu to hebben dat in Emden neet to good Resultaten föhrt, bispillswies bi de Diskussion um de Schoolstruktur of bi de noch lopende Prozess um de Neei Markt un de Koophall.

Dat mutt anners worden, ok wenn dat um de neei to bauende Klinik geiht. Bürgerbefragens un ok Bürgerbegehrens sünd demokratische Middel, de de Verwalten Stöön geven können bi neei Projekten, de van verscheden Kanten sehn.

Wi van de FDP hebben vör lang Tied vörslaan, dat Ehrenamt mehr to fördern. Dorvan is en Deel umsett worden, man dor mutt noch mehr komen.

Neei Inwohners in uns Stadt mutt noch mehr unner de Arms grepen

worden, dat se up Dürte in Emden ´n neei Tohuus finnen.
Dor mutten Middel un Wegen funnen worden, um de Kriminalität in Emden andaal to drücken. De Polizei mutt sük mehr wiesen.

De Tosamenarbeit tüsken Emden un de anner Kuntreien mutt beter worden

Dat Karktoorndenken in Oostfreesland is ja bold neet uttohollen un brengt uns neet vöran. De Tosamenarbeit in all Richtungen mutt utbaut worden. Wi denken dor an Angeboden in Scholen, Volkshoogscholen, Musikscholen, bi dat Ofgefall-Entsörgeren un bi dat Unnerhollen van Straten, Husen un Sportplatzen. Man ok bi de Gesundheitsversörgeren, bi dat Helpen för de Flüchtlingen un in de Tourismus mutt de Tosamenarbeit noch beter worden.

Besünners ok de Diek-Sekerheid mutten wi immer in Oog hollen. De Oostfresen mutten sük achter de Dieken alltied schulen können. Daarto hört ok ´n good Fröhwarnsystem.

De Natüürschuul, daarto hören ok de Jägers un Anglers, is to stönen.

De FDP Börgerliste sücht Emden als Seehavenstadt mit hoog Verloopmögelkheiden in de Weertschupp. Wi bruken ´n betere und sekerde Infrastruktur (Haven, Bahn un Straten). Dat mutt ok de Lüü in Bund un Land, de dat daar toseggen hebben, alltied weer seggt worden.

Emden mutt as Logistikstee in Tosamenarbeit mit de Eems-Ass starker maakt worden, dafür setten wi uns van FDP Börgerliste in. Ok hier kann dat Emden „Gründungszentrum“ mit in ´t Spööl brocht worden.

De Potenziale in uns Stadt, heel besünners in de Fahrtüügbau in Tosamenhang mit de Industriepark, sind nett so to stönen as de Middestand.

Dat Eemsfahrwater is deper to maken, dat Emden neet eenesdaags van grotere Schippen neet mehr anlopen worden kann.

De Masterplan Eems is neet dat Gele van ´t Ei, hier mutt nabetert worden.

Dat Projekt Rysumer Nack geven wi van de FDP Börgerliste neet up. Wi hollen daaran fast. Disse Vörhaven kann de Tokummst van Emden sekern!

De Groot Seeslüüs mutt instand sett worden. Dat Land Neddersassen mutt in hör Finanzplaan daar Mittel för insetten!

Wi van de FDP Börgerliste setten uns wiederhen daarför in, dat de Umgehungsstraat in Friesland so gau as mögelk kummt.

De Autobahnen A 31/A28 sünd nett so as de Bahnstrecken in en good Tostand to hollen. De lesenbahnbrügg (de Radaubrügg, so de Volksmund) over de Oll Binnenhaven is ennelk to saneren. Up de Dortmund-Eems-Kanal mutten ok in Tokummst Frachters fahren können.

De Breetbrandutbau (dat felle Internet) is vöran to drieben.

Wirtschaftsförderung ennelk beter upstellen un inladender maken

Wi arbeiden daarup hen, dat Emden as Wirtschaftssteer noch attraktiver word. De FDP hett in de leste Jahren sük daarför stark maakt, dat de Wirtschaftsförderung beter upstellt word un daarto de Vörslag maakt, de Abteilung bi de Zukunft Emden GmbH unnertobringen. Dat hett ok klappt, man so recht sünd wi noch neet daarmit tofree. Daar mutt noch mehr komen. De Boverste Börgmester sullte de eerst Wirtschaftsförderer wesen.

In de Industriepark giff dat noch ´n Bült Grundstücken, waar sük Unnernehmen daal laten können. Dat mutt versöcht worden, Firmen buten van Emden, de elke Dag upstünns noch 300 vull beladene LKW's in dat VW-Wark stüren, hier ´n Unnerdack to geven.

Wi setten uns daarför in, dat de Buren van hör Bedriev ok leven können. Industrielle Buurkeree lehnen wi of.

Straten saneren un Stadtbusverkehr bliieven up de Strecke – dat mutt anners!

Bi dat Unnerhollen van de Straten mutt ´n Umdenken insetten. De bither in de Huushollensplan insette Middel langen neet ut, um de vörhannen Straten un Wegen instann to hollen. In uns Stadt wurren bispillswies dat Saneren van de Trogstrecke un de lesenbahnbrügg immer weer rutschoven.

De „Gröön Well“ is to verbetern. De Tahl van de Ampeln in uns Stadt mutt overprüft worden.

Wi setten uns dafür in, dat de ÖPNV neet schlechter as bither word. Man dorna sücht dat van 1.1.2017 of an ut. Heel Bült Haltesteden in de Vöroorten worden dann neet mehr so as vandaag anfahren. Bispillswies fahren dann van Petjem, Widdelswehr un Jarßem neet mehr de Bussen van de Stadtverkehr an faste Tieden. Man mutt anröpen, um mit ´n Bus in de Stadt to fahren. An Wekenenn fahren gaar keen Stadtbusse! Dat is ´n heel groot Snee in de Lebensqualität un dat is neet hentonehmen. De FDP Börgerliste sitt d't achteran, um disse Verslechtern – heel besünners för de ollere Lüü – torügg to dreihen.

Dieselbusse sullten na un na ofschaftt worden. Dafür sullten E-Busse insett worden.

Um de Attraktivität van uns Emden Innenstadt to verbetern, mutten genug Parkplatzen anboden worden. Dat Parkhuus mutt een ok van de Ringstraat anfahren könen. Wi hopen, dat uns Vörslag hierfür gau umsett word. Parkgebühren hoger to setten, is de verkehrte Weg.

Stadtbau un Stadtverloop bruken good Konzepte

Wi van de FDP Börgerliste stönen bi de Stadtplanung Konzepte, de de demographische Wandel in de oller wordener Gesellschupp inplaant.

Wi setten uns ok daarvör in, dat bi ´t Saneren van Straten, Brügg-un Bauten en „Prioritätenliste“ upsett un de Börgers bekannt geven word.

Wi setten uns dafür in, dat de Kuntrei um de Koophall, wenn sük dat Ofbreken neet verhinnern lett, so herstellt word, dat Kooplüü dor

Geschäften open maken können, de in de Innenstadt passen.
De Neei Markt sulltest in 't Utsehn verbeteret worden. De Emders Wekenmarkt mutt daar natürelk wiederhen dörföhrt worden. De Neei Markt sullte blot autofreei worden (bit up 'n paar Körttied-Parkplatzen), wenn in de Naberskupp keen Parkplatzen wegfallen un annerswor welke anboden worden können.

Wi setten uns daarför in, dat in Petjem, in Uphusen un in Conrebbi neei Baugebieden, so as de plaant sünd, bold umsett worden, um dat Ofwannern van Emders in de umliggende Gemenden to verhinnern.

Dat dürt ok neet weer vörkomen, dat Stratenbaumiddel för anner Saken, de wi neet bruken, insett worden, to Bispill för de Brügg tüsken Tholenswehr un Barenbörg. Dat köönt wi uns neet leisten!

Wi bruken 'n Gesundheitsversörgeren un 'n Sportangebood, up de man sük verlaten kann

De Millionenverlüsten in dat Emders Klinikum sünd neet langer hentonehmen. Dat mutt anners worden! Umdat wi van de FDP Börgerliste de bither anboden medizinsche Leistungen neet ofbauen wölen, ist dat groot Klinikum in Georgsheil 'n Vörhaben, de wi stönen. Man 't mutt klaar wesen, dat dat Land Neddersassen de Overname van de Kösten garanteert. Passeert dat neet, is dat Projekt dood.

Wi setten uns daarför in, dat in Emden 'n Hospiz inricht word.

De Emders Sportveren köönt sük daarup verlaten, dat wi hör ok in de komende Tieden stönen doon. Wi sünd för de Bau van 'n Skater-Anlaag un 'n Künstrasenplatz.

School, Bildung un Utbilden breet anbeden!

De FDP Börgerliste sett sük för 'n Angebood van verscheden Schoolförmen in. In 'n Bildungslandskupp hören Förderscholen nett so as Gymnasien.

In de lest Jahren gaff dat 'n Bült Unruh in de Schoollandskupp in Emden. Over 15 Millionen Euro sünd daarför utgeven worden, de politische Will van de Mehrheitsfraktion umtossen. In de komende Tied is dat Sanern van de BBS II vöran to drieven.

En Middageten mutt in all Ganzdagscholen to ´n günstige Pries anboden worden.

De Volkshoogschool (VHS) is för ´t Wiederbilden in Beroop un för Jung un Old heel wichtig. De Vörstand sulltest – anners as vandaag – neet van Parteien besett worden. Dat mutt anners worden!

Rahmen för sülvstbestimmt Leven schaffen!

Dör dat „Tagesbetreuungsausbaugesetz“ is ok in Emden in de lest Jahren vööl anners worden. Man dat Angebot kann de Nafraag upstünns immer noch neet ofdecken. Wi setten uns neet blot för mehr Angeboten in de fröhkindliche Bildung in, sünner ok för ´n verbeterete Utbau.

De Tieden in de Kinnergaarns sünd so intorichten, dat ok de Ollen, de in ´n Beroop stahn, hör Kinner dor ok unnerbringen können. Dat heet ok, dat Angeboten ok in de Ferien of heel fröh an Mörgeen maakt worden mutten.

För de Flüchtlingen mutten Düütskkursen ok van uns Stadt anboden worden.

Dat Ehrenamt is wiederhen to fördern.

De FDP Börgerliste sett sük wieder dafür in, dat dat Angebot för ambulante un stationäre Pleeg-Inrichten ´n hoog Qualität behollt. Wi setten uns dafür in, dat de oll Minsken solang as mögelk in hörs egen Wohnen blieven können. In all Stadtdelen sullten Wohnungen, de up ollerde Lüü tosneden sünd, anboden worden.

De hoog Stedenwert van de Kultur behollen – Tourismusangeboden utbauen!

Emden is attraktiv för Reisende, de dat groot Kulturangebot van ´n Havenstadt beleven wölen. De FDP Börgerliste sett sük wiederhen daarvör in, dat ´n Gesamtbesteck utarbeidt word, wor de starke, man ok de swacke Sieden van Emden as Touristenstee darstellt worden. Daarto hören ok de Rahmenbedingungen för Campers, Wohnwagens, Bootjefahrers, Radfahrers usw.

Wi setten uns dafür in, dat de Bedriev in de Haven, up de Eems un

up de Dollart för uns Börgers un för Touristen weer so wahrgenomen worden kann, as dat in fröhre Tieden was, as wi to ´n Bispill noch na de Mole spazeren kunnen.

De Grachten, de Kanalen un de Depen rund um Emden sünd so utobauen, dat de Bootstouristen de ok befahren können.

Wi stönen de Plaan, up de Emden Part van de Hieve (Lüttje Meer) weer ´n Weertshuus inricht word.

De Blualgen in dat Uphuser Meer mutten so gau as mögelk verdreven worden.

De „Teekabfuhrweg“ van Borssum bit Gannersum mutt dat hele Jahr open hollen worden.

Dat Ökowark wölen wi wiederhen Stön geven, nett so de Emden Stadtwald.

De Künsthall, dat Oostfreeske Landesmuseum, de Johannes a Lasco Bibliothek sünd Inrichten van heel groot Bedüden over Emden rut, nettso as dat Emden Filmfest. Man ok de Musikschool, lüttjerde Museen, dat Schipps- un Bunkermuseum un Künstlergruppen sünd uns heel wichtig. Dat Neei Theater is as Spöölstee to erhollen.

De Koop van dat Apollo-Theater is ohn finanzeerbaar Konzept dördrückt worden. Wenn sük neet bold ´n Koper findt, dann mutt dat Spillwark verköfft worden.

Wi setten uns för de plattdüütske Spraak in! Dat kann man ok daaran sehn, dat wi disse Wahlprogramm in Plattdüütsk vörstellt hebben. Uns Motto heet:

Plattdüütsk dürt neet unnergahn!

In Plattdüütsk overdragen
van Erich Bolinius, Juli 2016

**Freie
Demokraten**
Emder FDP

Verantwortlich: Vorsitzender des FDP Kreisverbandes Emden - Franz Melles